GAZETA KRAKOWSKA

№ 102

Z KRAKOWA DNIA 22 GRUDNIA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

Na piątym posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 6go Grudnia 1822 r.

Sekretarz Seymu na wezwanie Marszałka odczytał nadesłany przez Senat proiekt do Ustawy wyznaczaiącey stałą opłatę dla Dominiów Miast Okręgowych w stósunku ludności w zamian opłacanego dotąd czopowego podatku.

Reprezentant *Soczyński* żądał obiaśnienia iaką Ustawą zniesione zostało czopowe wieyskie i gdy to przez prawo Seymowe r. 1811 łącznie z czopowem mieyskiem postanowione, przeto przy trwaniu czopowego mieyskiego za exystuiące uważane bydź winno.

Marszałek Seymu oznaymił, iż czopowe wieyskie nie exystuie, tylko iest czopowe mieyskie w Miastach Okręgowych i gdy doświadczenie wskazało, iż dotąd używany sposób wybierania czopowego mieyskiego od trunków w Miastach Okręgowych wyrabianych lub szynkowanych, nie zapewniaiąc z iedney strony Skarbowi pewnego stałego dochodu, staie się z drugiey dla kontrybuentów i Dominiów, którym prawo propinacyi w tych Miastach służy uciążliwym, albowiem częstokroć przez nadproporcyonalne podwyższanie czynszów dzierżawnych na licytacyiach publicznych tego dochodu, Skarb wystawionym iest na zawód w odbieraniu tychże, gdyż w podobnych wypadkach mieszkańcy Miast, zatrudniaiący się wyrabianiem wódek po większey części na zewnętrzną konsumpcyią wyprowadzanych, unikaiąc doświadczonego przeciążenia i szyku z strony dzierżawców staią się przyczyną znacznego zmnieyszenia dochodów konsumpcyinych, i propinacyinych dominikalnych, zaprowadzenie zaś administracyi poboru tego byłoby mniey ieszcze korzystnym a z wielkiemi kosztami i trudnościami połączonym; Senat przeto zaiąwszy się obmyśleniem sposobu który by na stalszey zasadzie oparty, iednał zarazem Skarbowi publicznemu pewnieyszy z tego źródła dochód, dziedziców zaś od doznawanych nieprzyiemności uwolnił, przesłał wprowadzony proiekt którego udział dla opinii z przepisów organicznych należy do Kommissyi Skarbowey.

Reprezentant *Soczyński* z prawa Seymowego roku 1811 wniósł, iż czopowe wieyskie nie może bydź uważane za zniesione, bo prawo to dotąd trwa.

Reprezentant *Lipczyński* wskazał Reprezentantowi *Soczyńskiemu* Dekret Na Jmperatora Wszech Rossyi Krola Polskiego znoszący czopowe wieyskie z prawa Seymowego r. 1811.

Reprezentant *Soczyński* z powołanego Dekretu chciał wiedzieć dla czego patentowe zniesione w Kraju tuteyszym ciąży Obywatela Miasta.

Marszałek Seymu odczytał Reskrypt Kommissyi Organizacyiney uznaiący postanowiony przez tęż Budżet za trwaiące prawo, którym czopowe wieyskie nie będąc obięte, tym samym nie exystuie.

Delegowany Senator *Radwański* przywiódł na pamięć, iż gdy r. 1817 szło o podwyższenie dochodów Skarbowych, był na Seymie czyniony wniosek, zaprowadzenia czopowego wieyskiego, lecz go Reprezentacyą nie przyięta i to przeto utwierdza nie exystencyią tego podatku, przyczym Mowa obiaśniał powody iakie skłoniły Senat do wniesienia wprowadzonego teraz proiektu wyznaczaiącego stałą opłatę dla Dominium Miast Okręgowych w mieysce czopowego dotąd przez licyt cyią pobieranego.

Reprezentant *Kozłowski* wprowadzony proiekt przez rozkład opłaty podatku czopowego podług dusz znaydował za niesprawiedliwy, gdyż do ostatnio konsummuiącego regulować się winien.

Reprezentant *Librowski* wniósł, iż proiekt obeymuiąc materyią Skarbową z Art: 11 winien był bydź przedstawiony Zgromadzeniu Reprezentantów nayPoźniey w 4 dniu iego posiedzeń, gdy zatym w tym terminie nie został wprowadzony nie może bydź przyiętym, wyraził przytym obawę z przeistoczenia podatku czopowego na podatek pogłównego, ażeby podobnież wszystkie dochody niestałe na stałe zamienionemi nie były, nakoniec dodał, że nie maiąc wykazanego przez Senat w Budżecie deficit, nie znayduie potrzeby proiektu.

Marszałek Seymu obiaśnił, iż proiekt wprowadzony doszedł Kancellaryią Seymową w 4 dniu posiedzeń Seymu, a przeto Senat dopełnił swego obowiązku, rozwaga zaś nad proiektem iest zawczesną, bo wprzod opinia Kommissyi Skarbowey nastąpić winna.

Po czym Sekretarz Seymowy odczytał nadesłane przez Senat Rządzący listy Kandydatow na Urzędy Sądowe przez Zgromadzenia Gminne wybranych, i proiekt Senatu do Ustawy nakazuiącey budowanie prywatnych kanałów.

Reprezentant *Kucieński* w zamiarze obeznania się Właścicieli Kamienic z planem budowy kanałów i w tym celu przedsięwzięcia budowy przez się lub Entrepryzę uczynił wniosek wezwania Senatu, ażeby plan kanałów wylitografowany mógł bydź udzielony Właścicielom Kamienic.

Delegowany Senator *Radwański* przyznawał łatwość w wytłaczaniu kierunku kanałów, i ztąd dogodność przez udział planu dla właścicielów Kamienic, wniósł iednak, iż dla dogodnieyszego kierunku kanałów szczególniey od Ulicy Mikołayskiey plan musi bydź sprostowany; budowę iednak kanałow przez Entrepryzę za niezapewniaiącą ich trwałość uznawał, i nastręczał raczey dopełnienie oneyże pod nadzorem gorliwego Komitetu Ekonomicznego.

Reprezentant *Kucieński* tłomacząc, iż w głosie swym dzielił przekonanie o potrzebie nadzoru Rządowego w dopełnieniu budowy kanałów, dopilnowanie iednak roboty w własnym interessie wła-

cicieli Kamienic znaydował dostatecznie zabezpieczone.

Reprezentant *Lipczyński* uwagi powyższe uważał za odnoszące się do przedmiotu administracyinego i policyynego, które zawisły od skutków w przyięciu proiektu wprzód rozwagi Kommissyi Skarbowey wymagaiącego.

Reprezentant *Kozłowski* żądał, ażeby Urząd budownictwa otrzymał rozkaz wydawania planu budowy kanałów zgłaszaiącym się właścicielom bez opłaty.

Reprezentant *Kirchmayer* z powodu obiętey proiektem możności zastąpienia kosztów kanału groszem publicznym, co do właścicieli nie będących w stanie ponieść tych kosztów, gdyby na raz był ściągniony ten wydatek, wniósł obawę, iż dla kanału właściciel mógłby bydź pozbawiony Kamienicy, ztąd radził podzielenie na forszusowaney kwoty.

Reprezentant *Librowski* wniósł, ażeby proiekt był kommunikowany Kommissyi Seymowey, a potem będzie mieysce przyzwoite do czynienia uwag.

Izba przeto Prawodawcza postanowiła zakommunikować proiekt Kommissyi Prawodawczey do opinii. Następnie

Reprezentant *Kozłowski* odczytał petycyą Xięcia Sułkowskiego w zamiarze utrzymania w materyi kopalń zasad prawa Maxymiliańskiego.

Gdy względnie tey petycyi zaszły głosy za i przeciw przesłaniu Senatowi, zwłaszcza że iest przeciwną zasadom obiętym w nadesłanym od Senatu proiekcie do Ustawy ograniczaiącey prawo Regalu do złota, srebra, i soli, przystąpiono do sekretnego kreskowania, i gdy za przesłaniem okazało się głosów 6 przeciwko 28 z większości petycya za niekwalifikuiącą się do przesłania Senatowi uznaną i wnoszącemu Reprezentantowi oddaną została.

Następnie czytane były różne petycyie Mieszkańców Kraiu do Reprezentacyi wniesione.

Leon Chwalibogowski.
Sekretarz Seymowy.

Z Wilna d. 24 Listopada d. k.
(Z Kuryera Litewskiego.)

Wiadome już są po części ofiary, iekie JW. Hr. Walicki, były Podstoli Koronny, poczynił dla dobra zakładów naukowych, i na edukacyią ubogiey młodzieży. Nayiaśnieyszy Cesarz Jmć, ceniąc gorliwość tego męża, raczył Naymiłościwiey zaszczycić go Naywyższym Reskryptem, którego brzmienie iest następuiące:

Do Hrabiego Walickiego, byłego Podstolego Koronnego.

Minister Spraw Duchownych i Oświecenia Narodowego doniosł Mnie o ofiarach, nie iednokrotnie przez WPana dla dobra nauk uczynionych.

Dowiaduiąc się z ukontentowaniem o dobroczynnych WPana uczynkach, znamienuiących prawdziwą gorliwość dla dobra powszechnego, przyiemnie Mi iest oświadczyć WPanu za to szczególną Moię przychylność.

Na oryginale własną ręką Jego Cesarskiey Mości podpisano tak:

W Peterhoff dnia 22 Czerwca 1822.

Alexander.

Z Paryża d. 4 Grudnia.

D. 1 o godzinie 8 w wieczor powrocił tu Minister nasz spraw za ranicznych Vicehrabia Montmorency z Werony, i udał się zaraz do N. Króla. Monitor z d. 2 donosi, że J. K. M. na dowód swoiego ukontentowania mianował go Xciem

Nowy ten Xże przywiózł P. Marchangi własnoręczny pochlebny list od Nayiaś: Cesarza Rossyi.

Xże Wellington oczekiwany iest za kilka dni w Paryżu. Niektórzy sądzą, iż podiął się poselstwa do Hiszpanii.

Wieści o woynie wpływaią bardzo na bieg naszych papierów. Mówią także o bankructwie pewnego kupieckiego domu na 3 mill. Fr. a naybardziey lękaią się bankructw Londyńskich.

W Baionie wszystkie wielkie gmachy zaięte zostały na magazyny woyskowe. P. Marchand, urzędnik Ministerstwa woiennego, ma zlecenie zaopatrzyć w żywność woyskowe magazyny w południowey Francyi.

Dziennik Sporów, który jak wiadomo zostaie pod wpływem P. Vilelle, Prezesa rady Ministrów, iest zupełnie za pokoiem, i umieścił następuiący wyimek z Londyńskiego dziennika *Observer* pod d. 1 b. m. kto zastanowi się nad teraźnieyszem położeniem Mocarstw, trudno aby uwierzył, iż między Francyią i Hiszpanią do woyny przyydzie. Osobiste bezpieczeństwo Hiszpańskich Burbonow może zasłonić woysko grożące wtargnieniem do Hiszpanii; ale istotne wtargnienie wystawiłoby przeciwnie Nayiaśnieysze te osoby na widoczne niebezpieczeństwo.

Od kilku dni widać po ulicach tuteyszych i Kościołach Xięży Hiszpańskich.

Jenerał Eroles przybył pierwey ieszcze do graniczney wsi Francuzkiey Estevar niżeli osoby Rejencyi Hiszpańskiey. Francuzki Jenerał Cadoudal podzielił z nim mieszkanie, ponieważ wszystko zapełnionem iest woyskiem Francuzkiem i uciekaiącemi Hiszpanami. Ale gdy Mina zatrzymał się pod Urgel, udał się Eroles na powrot do Urgel, a Rejencyia wrociła do Livia.

Roialistki Jenerał Fleyres w rapporcie swoim do Rejencyi nazywa konstytucyyne woyska Murzynami i Karaibami.

Poseł Hiszpański przy Stolicy S. Villanueva został w Turynie przez Nuncyusza Papiezkiego uwiadomiony, że Oyciec S. nie przyymie go iako Posła. Udał się zatem do Genui i wyprawił ztamtąd z uwiadomieniem o tem gońca do Madrytu. Villanuea iest zresztą autorem pisma o pewnych uroszczeniach Papieża do Hiszpanii.

Podług listów z Marselii wyprawa Niemców do Grecyi odpłynęła ztamtąd istotnie d. 17 Listopada. Knötel, który wzbraniał się służyć w tym korpusie za prostego żołnierza, popłynął z nim zostawszy naczelnym chirurgiem mianowany i zabrał z sobą mnostwo chirurgicznych instrumentów. Jak tylko wyprawa na otwarte morze wyszła, rozkazał Kephallas ludowi wykonać przysięgę chorągwiom.

Okręt Francuzki został w Napoli di Romania przez Mainotów złupiony. Na zażalenie przez Kapitana fregaty Fleur de Lys, złożył Rząd Grecki dowodcę i rozkazał za wynagrodzenie 25,000 piastrów wypłacić. Innemu Francuzkiemu okrętowi wypłacono także za przewiezienie Turków z Aten do mnieyszey Azyi 5200 piastrów.

Z Foix d. 25 Listopada.

Doniesienia od granic Cerdagne i Arragon i tak szypko iedne za drugiemi nadchodzą, iż trudno wszystkich zebrać; od trzech dni prawie co godzinę przebiegaią gońcy na wszystkie strony. Rozoicki woyska wiary nie znayduiąc nad gra-

nica żadnego punktu ziednoczenia, uciekaią z wszystkich stron do naszego departamentu. *Z Livia* ustąpiono d. 21 b. m. Członki Rejencyi, officerowie, zgoła wszystko znayduie się na ziemi Francuzkiey. Przybyło tu iuż kilka kup uciekaiących, których do St. Giron odesłano, gdzie wczoray w wieczor przybyło także 100 ludzi prowadzących iako jeńców 90 ołnierzy konstytucyynych, którzy od 20 dni znaydowali się nad granicą Francuzką i nagraniczni mieszkańcy uwolnić ich niedawno chcieli. Zołnierze konstytucyyni otrzymali z rozkazu naszego Rządu wolność. Zołnierze zaś woyska wiary zdaią się chcieć przez nasz departament do Arragonii dostać, albo raczey we Francyi pozostać, ponieważ nadeszła wczorayszey nocy z St. Giron sztafeta przyniosła wiadomość, że Baron Eroles uciekł do St. Beate, gminy Francuzkiey graniczącey przez dolinę z Arragoniią. Za kilka godzin przybędą tu Margr: Mataflorida, Biskup Urgelski i wiele Mnichów. Mina wszedł do Urgel i Puicerda, gdzie na iego przybycie wielką okazano radość.

W tey chwili dowiaduiemy się, że wczoray w Hospitalitet, ostatniey nagraniczney wsi Francuzkiey, potykano się i dotąd słychać ieszcze niekiedy z dział wystrzały. Za nadeszłą sztafetą wyruszyły także wszystkie woyska z naszych okolic. Niektorzy zapewniaią, iż między woyskiem Miny i kordonem Francuzkim, który zasłonić chciał żołnierzy woyska wiary, zaszła potyczka; inni twierdzą, iż nasi żołnierze dali ognia do żołnierzy wiary, ponieważ z bronią wniyść chcieli do Francyi.

— D. 27. —

W tey chwili przybył tu Margr. Mataflorida, a Eroles spodziewany iest co godzina. Uważać przeto można Rejencyią za zupełnie rozwiązaną. Szczęściem, iż rzecz tak się prędko ukończyła, bo korzystna pożyczka dla Rejencyi, może nie iednego byłaby uwiodła.

Z Baiony d. 23 Listopada.

Monitor zapewnia, iż Pireneyskie woysko nasze nie zostało od 14 dni zmocnione, owszem w d. 31 Grudnia zmniyszy się 5000 ludzi, którzy ze służby wychodzą. Nawarra będzie w krótce z szczątków woyska wiary oczyszczona, których całem działaniem iest teraz napadanie na poiedyncze wsie i wymuszanie kontrybucyi.

Od granic Hiszpańskich d. 1 Grudnia.

Jenerał Mina wszedł d. 29 Listopada o godzinie 9 z rana do Puicerda. Zołnierze woyska wiary, którzy do Bourg-Madame uchodzili, złożyli zaraz na żądanie Francuzkiego dowódcy broń. Woyska Miny zaprzestały zaraz strzelać, i zapewniły Francuzkiego dowódcę, z którym żądały mówić, iż granice Francuzkie szanować będą. Uciekaiące w lewą stronę gór od Puicerda woyska Eroles, ścigały woyska Miny aż do wsi Ur; chciały się na ostatniey granicy bronić, ale na wezwanie Francuzkiego dowódcy złożyły broń. Zołnierze woyska wiary, którzy rzucili się do doliny Andore, musieli ią na żądanie władzy tamteyszey opuścić. Mina szanuie także przywiley tey doliny. W wszystkich mieyscach, w których zachodziły poiedyncze te potyczki woyska Francuzkie stały pod bronią. (Monitor.)

Konstytucyyne woyska, które przeraziły strachem fakcyionistów, złupiły i zniszczyły Tremp, Talarn i inne wsie.

Z Madrytu d. 18 Listopada.

Krol pokazuie się od kilku dni czę-

sto ludowi, i odbiera równie iak Królowa i iego rodzina, którzy mu zawsze towarzyszą dowody uszanowania i miłości. Królowa przyszła do zdrowia.

Na posiedzeniu Stanów d. 16 wszczęła się żywa sprzeczka: czyli rozporządzenie względem uwięzienia podeyrzanych osób i przetrząsania domów iest ustawą lub uchwałą? albo innemi wyrazy: czyli potrzebuie lub nie sankcyi Królewskiey? Niektorzy przekładali: iż podany przez Rząd proiekt iest już tem samem zatwierdzony. Arguelles odwoływał się szczególniey do teraźnieyszego krytycznego położenia, które żadney nie cierpi zwłoki. Po mocnych sporach utrzymał się iednak wniosek Canga: że uchwała ta podaną Królowi do sankcyi zostanie. Wielu exalsados opuściło z gniewem salą przed głosowaniem.

Dla ułatwienia sprowadzenia Hiszpańskiey własności z zamorskich prowincyy, niema bydź wedle uchwały Stanów do półtora roku żadne cło od nich wybierane, na iakich bądź będą okrętach przywiezione.

— D. 25. —

Od kilku dni nie mowiono tu o niczem, iak tylko o postanowieniu JWysokich Monarchów w Weronie, że naszemu Rządowi podane zostaną propozycyie do umiarkowania konstytucyi, z dodatkiem, iż ieżeliby Rząd nasz na to nie zezwolił, że Mocarstwa poprą orężem to żądanie. Mówiono także, iż woysko Francuzkie stoi na granicy w gotowości do wkroczenia do Hiszpanii. Całe miasto było w poruszeniu. Lecz wiadomość, że Angliia opiera się zbroynemu wtargnieniu do Hiszpanii uspokoiła cokolwiek umysły.

Tuteysze patryiotyczne Landaburskie towarzystwo staie się codziennie liczenieyszem. Deputowany Galiano z powodu wieści o powyższem postanowieniu sprzymierzonych Mocarstw miał długą i żywą mówę. Wzywał wszystkich Hiszpanów do zgody, aby iakiego badź są mniemania porzucili swoie waśnie i połączyli się na odparcie nieprzyiaciela. Jenerał Riego, który po Galiano mówił, wyraził, iż między teraźnieyszem woyskiem i r. 1808 wielka zachodzi różnica; na ów czas dowodzonem było przez Jenerałów nie znaiących sztuki woiowania i nie posiadaiących talentów; teraz ma na swoim czele Minę, Ballesteros, Abisbała, i t. d. którzy pewnie go do zwycięztwa poprowadzą.

Dziennik Universal zaleca utworzenie odwodowego woyska, na którego czele postawionym bydź ma wedle życzenia patryiotów waleczny Ballesteros. Dawne iego usługi iednaią mu nawet zaletę u Francuzkich woiowników. Lud Hiszpański to uczynić powinien, co Francuzki po ogłoszeniu manifestu przez Xcia Brunświckiego uczynił. Tych nawet, którzy przeciw nam woiować będą, należy za naszą uiąć wolnością; niechay w naszych szeregach powiewa trzechkolorowa chorągiew, która będzie znakiem połączenia dla wszystkich wolnych mężów. Radzi także wydawać korsarskie listy przeciw Francyi Anglikom, Grekom i każdemu, kto ich zażąda.

D. 19 o godzinie 2 z północy nadbiegł do Rządu od Posła naszego w Paryżu goniec. Rowno z świtem zebrały się przed słoneczną bramą kupy ludu i natarczywie żądały wiedzieć co goniec przywiozł, lecz słychać tylko, iż Kongres nic ieszcze nie postanowił. Minister spraw zagranicznych miał do iedne-

go z przyiacioł powiedzieć: że gdyby przywiezione wiadomości złe były, nieomieszkałby ich publiczności przez gazety udzielić.

Mówią, iż Królowa Jmć nakłoniła wysokiego swoiego Małżonka do zmienienia wysokich urzędów Dworskich, i tak P. Santa Coloma mianowany iest wielkim arszałkiem, a P. Astorga wielkim Koniuszem. Sądzą zatem, że i reszta Dworu zostanie zmienioną.

Jenerał Morillo żyie tu wolno. — Przybył tu także Xże Infantado, a zatem ucieczka iego do Anglii była zmyśloną.

Podług doniesień z prowincyy wszędzie fakcyoniści są pobitemi i rozproszonemi. Zabala, Mirolles, Merino, &c. uchodzą przed mściwym mieczem konstytucyynego woyska.

Stany odrzuciły proiekt nałożenia opłaty od osób i maiątku wyieżdzaiących za granicę. — Przy naradzaniu się Stanów względem traktatu handlowego z Anglią, Katalońscy deputowani oświadczyli się przeciw zniżeniu dotychczasowego wchodowego cła, ponieważ do reszty upadłyby rękodzielnie kraiowe.

Angielski Minister Hr. A'Court bywa niemal codzień u naszego Ministra spraw zagranicznych; bywaią także u niego Posłowie Portugalski i Ziednoczonych Stanów północney Ameryki. Inni Posłowie przez listy się tylko z nim porozumiewaią.

W Ministerstwach, woiennem i spraw wewnętrznych zaszły wielkie zmiany; w pierwszem oddalono 15, a w drugiem 7 officyialistów.

Z Lizbony d. 24 Listopada.

Przygotowawczą juntę zwyczaynych Stanów, na rok 1823 zagaił d. 15 b. m. krótką mową Prezes nieustaiącey deputacyi, P. Braamcamp de Sobral, w ktorey wyraził, iż nowe Stany inny maią obowiązek od poprzednich, ale niemniey ważny, bo utwierdzić maią zaprowadzone instytucyie. Nie przybyli ieszcze deputowani od wysp Azorskich, od Madeiry, Brazylii i innych zamorskich prowincyy, których dotychczasowi wedle ustawy tymczasowo zastąpić maią. — Na drugiem posiedzeniu d. 18 zatwierdziła junta obiory deputowanych, a na trzeciem d. 21 odebrała wiadomość o śmierci Patryioty Thomas, iednego z głównych tworców wolności Portugalskiey. Potem P. Fereira de Moura obrany został prezesem Stanów, które w kościele katedralnym przysięgę wykonały, na uroczyste otworzenie posiedzeń d. 1 Grudnia oznaczony został.

Z Londynu d. 3 Grudnia.

W sobotę odbyła się gabinetowa rada w kancelaryi Ministra spraw zagranicznych, na którey znaydowali się wszyscy gabinetowi Ministrowie i od 2 godziny do trzech kwadransy na 6tą trwała. Wczoray o 2giey zebrali się znowu wszyscy Ministrowie.

O reformę reprezentacyi będzie przyszły Parlament nadzwyczaynie obarczany, ponieważ oprócz Jorkshire w wszystkich innych hrabstwach zbieraią się w tym celu zgromodzenia, a miasto Londyn wyznaczyło nieustaiącą deputacyią.

Z powodu kłopotu, iaki okazał się na giełdzie podczas obrachunku, podaie dziennik Englishman liczbę upadłych faktorów do 20, a tracących znacznie naymniey pięć razy tyle, oprócz tego niema żadnego kupca lub bankiera w stolicy chociaż papierami nie spekulował, żeby nie poniosł straty, bo danych im

w zastaw papierów po ich spadnieniu nikt nie wykupi.

Tuteyszy Poseł Hiszpański ma iuż bydź upoważniony do wydawania w momencie oświadczenia woyny korsarskich listów przeciw Francuzkim okrętom. Mówią, iż na ten wypadek przygotowanych iuż u nas iest wiele okrętów, które w kilka godzin wyyść mogą na morze. Aże w tey chwili znayduie się wiele bogato ładowanych Francuzkich okrętów na morzu, przeto obiecuią sobie niezmierną zdobycz. Z tego nawet powodu powiększyło się znacznie zaręczenie za Francuzkie okręty. — Bardzo mało znayduie się Anglików, którzy chcieliby widzieć woyska Francuzkie w Hiszpanii, a kray ten pod dyktaturą Francyi. Gabinet nasz trudno aby pozwolił na wkroczenie do Hiszpanii, ale ieżeliby wszelako nastąpiło, tedy walczący Hiszpanie polegać przynaymniey mogą na szczerey życzliwości Anglii względem ich pomyślności.

Dziennik Ministrowski Goniec wyraża: Angliia przy teraźnieyszey kryzie zachowa zupełną neutralność iakikolwiek wziąść mogą obrot zatargi między Francyią i Hiszpaniią, i zatargi między Rossyią i Turcyią.

Z Tryiestu d. 26 Listopada.

Podług nadeszłych w tey chwili doniesień z Werony Lord Strangford udać się miał d. 24 przez Wenecyią i Korfu gdzie rozmówić się ma z Lordem Maitland, na swoie poselstwo do Stambułu. Zdaie się więc, że sprawy Rossyyskie i Tureckie na Kongressie są ukończone. O Grekach przy teraźnieyszych okoliczności i z powodu S. Przymierza nie mogło bydź mowy. Zaprzeczaią nawet, ażeby deputowani Grecy do okolic Werony przypuszczonemi zostali. — D. 12 b. m. wysłany został z kancellaryi Rossyyskiey w Weronie goniec do drugiego w Bessarabii woyska, z czego wielu wnosi o nowey demonstracyi z strony Rossyi. Hr. Pozzo di Borgo udał się z zleceniem Monarchy swoiego względem spraw Hiszpanii do Paryża, i głoszą, iż Cesarz Alexander bardzo iest niekontent z systematu Hiszpańskiego.

Z Zemlina d. 26 Listopada.

Chrześciiańscy mieszkańcy Belgradu opowiadaią: że Tatar przybył w 6 dniach do Belgradu i przywiózł wiadomość, iż niechęć Janczarów i pospólstwa zamieniła się nakoniec w czynność. Sułtan Mahmut dla uratowania życia swoiego kazał Halet-Effendego, Berber Baschi i W. Wezyra ściąć, a innych Ministrów do Azyi odesłać. Podług innych doniesień zostali wszyscy Ministrowie przez Janczarów rozsiekanemi. Tak opiewaią podania podróżnych z Belgradu, za które iednak ręczyć nie można. To tylko pewna, iż ieszcze d. 5 Listopada śpiewane były po wszystkich przedmieściach Stambułu szyderskie pieśni o Halet-Effendem, które nietylko przeciw temu powiernikowi, ale nawet przeciw Sułtanowi naysroższe zawierały groźby. Basza Belgradski posiadać ma odpis tych pieśni.

DODATEK
DO Nro 102
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 22 GRUDNIA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Berlina d. 12 Grudnia.

O podróży Nayiaśnieyszego Króla odebraliśmy następuiącą wiadomość

Z Neapolu d. 28 Listopada.

N. Król opuścił d. 19 Rzym, iadł śniadanie w Frascati, obeyrzał Grotta Ferrata, letni zamek Papiezki Castel Gondolfo, przypatrzył się widokowi na ieziora Albano i Aemi, i nocował w Velletri. Nazaiutrz iadł obiad w Terracina i nocował w Mola di Gaeta. Przed opuszczeniem tego mieysca poiechał rano d. 21 do twierdzy Gaeta i obeyrzał ią w towarzystwie Austryiackiego dowodcy i udał się w dalszą drogę do Neapolu, gdzie o godzinie 6 w wieczor przybył i zaraz odwiedził go Xże Kalabryi (Następca tronu.) Nazaiutrz odwiedził J. K. M. tak Królewica Następcę tronu, iako też iego małżonkę i obeyrzał nay pięknieyszą część miasta i przytykaiące do niey okolice. D. 23 poiechał J. K. M. przez grottę Pausilippo do Puzzuali, obeyrzał tamteysze osobliwości i tak zwane Solfatara, potem iadł obiad z przybyłemi tu poprzedzaiącego wieczora Królewicami Wilhelmem i Karolem u Xięcia Kalabryi. D. 24 przypatrywał się J. Król: Mość z mieszkania dowodzącego Austryiackiego Jenerała Barona Frimont wielkiey paradzie osady Austryiackiey, przeiechawszy się w przód na barce Xcia Kalabryi dla przypatrzenia się miastu od morza. D. 25 rano poiechał J. K. Mość do Wezuwiusza; w Portica wsiadł z swoim orszakiem na przygotowane tam muły, przybył o godzinie w pół do iedynastey do Pustelnika, i po krótkim zabawieniu iechał aż do popielnika, tu przesiadł się z muła do lektyki i kwadrans na 12tą przybył do otworu Wezuwiusza, przed to właśnie mieysce, z którego od 22 z. m. był naywiększy wybuch i o 45 stóp się podniósł. Obeyrzawszy J. K. M. wewnętrzny otwór, zainformowszy się od obecnego Barona Alex. Humbold, o płynieniu lawy, wyrzutach i innych ziawiskach, zszedł piechorą z góry, iadł obiad u pustelnika i przed godziną 4tą powrócił do Neapolu. Nayczyścieysze powietrze i umiarkowane ciepło towarzyszył tey podróży. Nazaiutrz przy opuszczeniu się deszczu obeyrzał J. K. M. Kościół S. Januaryusza i sławne muzeum, w którem widzieć można ważne pamiątki publicznego i domowego pożycia starożytnych znaydował się przy otworzeniu tuż przy muzem znalezionych starożytnych Greckich grobów, które zawieraią wiele uwagi godnych wazonów, lamp, i t. d. Wczo-

---

Z powodu zaczynaiącey się prenumeraty na Gazetę Krakowską od 1go Stycznia 1823 uprasza Redakcyia Łaskawych Czytelników o wszczesne się zgłaszanie.

ray nastąpiła znowu naypięknieysza pogoda i J. Król: Mość poiechał do Pompei, obeyrzał wszystkie dotąd odkopane domy i pomniki, był nawet świadkiem odkopania wielu bronzowych i glinianych naczeń, szkieł i monet. Powracaiąc wysiadł do Portici i obeyrzał część od kopanego pod tem miastem dawnego Herkulanum. J. Kr. Mość ciesząc się naypożądańszym zdrowiem, oglądać ciągle będzie liczne osobliwości tych okolic, a d. 4 Grudnia uda się na powrót do Rzymu.

Z Włoch d. 1 Grudnia.

Gdy Francuzki Minister spraw zagranicznych, Vicehrabia Montmorency, opuścił iuż Weronę, Lord Strangford udał się d. 25 Listopada na powrót do Stambułu, a Xże Wellington w krótce do Anglii odiedzie, sądzą zatem, iż obrady Kongressu co do Hiszpanii i Turcyi ukończonemi bydź muszą. Słychać nawet, iż około połowy b. m. wszyscy roziadą się Monarchowie. Cesarz Alexander udać się ma naybliższą drogą przez Węgry i Polskę do Petersburga, gdzie zamyśla przed nowem rokiem stanąć. Król Pruski powrócić ma na 7 Grudnia z południowych Włoszech do Werony, a na początku Stycznia stanąć w Berlinie.

Professor Lancelloti w Neapolu doszedł przez chemiczny rozbiór, że popiół z teraźnieyszego wyrzutu Wezuwiusza nie szkodzi gruntom, owszem ie użyznia.

W Tunis odkryty został spisek na wyrznięcie całey panuiącey rodziny, która pochodzi od Korsykańskiego renegata, który w roku 1706 zrobił się Beiem. Wielkie podskarbi, Mauer kraiowy znaydował się na czele tego spisku i miał bydź na Beia wyniesiony. On i wielu iego stronników ponieśli śmierć.

Do Tryiestu zawinęły z Zancey dwa okręty, ieden w 7 drugi w 10 dni. Obi przywiozły wiadomość, że Maurokordato, Bozzaris i Normann d. 14 Listopada pod Messolongi zadać mieli Turkom wielką klęskę. 250 konnicy uratować się tylko miało ucieczką. Grecy chwalą bardzo teraz postępowanie władz Angielskich na wyspach Jońskich.

Turcy zburzyli w Atenach świątynią Minerwy, a z ołowiu, ktorym wiązane były kamienie, kule lali. Ziemia zasłana iest ułomkami rzeźbiarstwa, które do reszty kruszą koła wozowe.

Z Sztokólmu d. 29 Listopada.

N. Król powróciłach tu wczoray w wieczór przy wystrzał z dział, i zaraz rozwiązała się na czas iego niebytności ustanowiona Rejencyia.

Tuteyszy Poseł Hiszpański, Jenerał Moreno, odebrał od Monarchy swoiego zlecenie oddać N. Królowi naszemu ozdoby orderu złotego Runa.

Podług doniesień z Chrystianii Seym Norwegski przed rozeyściem się obrał Jeneralnego prokuratora Falsen naczelnikiem deputacyi, która w krótce udać się ma do Sztokólmu, dla złożenia u podnożka tronu nayszczerszych życzeń narodu Norwegskiego podczas zaślubienia Królewica Następcy tronu.

Niedawno uwięziono tu 7 fałszerzów monety.

Z Hamburga d. 9 Grudnia.

Królewic Następca tronu Szwedzkiego udał się dziś ztąd przez Danią na powrót do Szwecyi.

Od brzegow Menu d. 7 Grudnia.

Nowy Bawarski Minister woienny wyznaczył kommissyią do podania proiektu względem pomnieyszenia osób w ie-

go wydziale. Lecz za to pułki lekkiey jazdy będą iednym szwadronem powiększane, i zakupywane już są w różnych okolicach, a mianowicie w Multanach konie.

Seym związku Niemieckiego w Frankforcie rozpoczął d. 5 b. m. na nowo swoie posiedzenia. W nieobecności Posła Austryiackiego prezyduie na nim Poseł Saski P. Karlowitz.

Druga izba Stanów Badeńskich przyięła ustawę o zaciągu do woyska.

Dawna zbroiowina w Frankforcie zamieniona została w szereg kramów pod obdaszem, a wystawiony dawniey odwach zamykaiący ulicę, został rozebrany.

W Noremberdze zaginiony podczas burzliwych czasów dom dla podrzutków został przywocony.

Znany dawniey iako Katolicki pleban w Marburgu, a teraz w Darmstadt bawiący van Ess trudni się tanim wydaniem w 34 częściach kazań zmarłego w Dreznie nadwornego Kaznodziei Reinhard.

Naywiększe stopnie zimna.

Dnia 10 Grudnia 1822	stopni zimna	—	1, 2
— 11	. . . .	—	— 2, 4
— 12	. . . .	—	— 1, 4
— 13	. . . .	—	— 3, 0
— 14	. . . .	—	— 3, 9
— 15	. . . .	—	— 3, 4
— 16	. . . .	—	— 3, 6
— 17	. . . .	—	— 2, 8

Uwiadomienia.

Przez bieg Stycznia i Lutego w każdy Piątek o godzinie 11 przed południem, rozdawano będzie dla 100 Ubogich Wyrobników pozbawionych teraz zarobku przy Robotach Publicznych pogroszy 15.

TEATR NARODOWY.

W Poniedziałek zaś dnia 23, na benefis *Antoniego Fiszera*, dana będzie wcale nowa nigdy tu niewidziana Komedyia z francuzkiego PP. Waftlarda i Gulgence przetłómaczona w 3 aktach, pod naz: *Zapusty*, czyli: *Podróż do Portu Dieppe.* Zakończy widowisko Komedya Anegdotyczna z powieści o Królu Janie IIIcim ułożona przez L. A. Dmuszewskiego, w 1 akcie, pod nazwiskiem: *Sygnet Czarnoxięzki w Wilanowie.*

We Czwartek d. 26 Grudnia daną będzie Traiedya w 5 aktach, z dzieł W. Bogusławskiego z francuzkiego P. Boisson pod nazwiskyem: *Nadyr*, czili *Thomas Kouli-Kan.*

DONIESIENIA.

Przeieżdzaiący przez Kraków Kupiec dziesięć dni tu zamyślaiący zabawić, posiada Tureckie Szale i Bagdadskie chustki, których życzący nabyć, czyli za gotowe pieniądze lub w zamian na Brylanty, znaydzie go w Gościnni JP. Lipińskiego w Rynku pod Nrem 499, a wstancyi na pierwszym piętrze Nro 6.

Pisarz Trybunału I. Jnst: W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż P. Woyciech Alexander dwoyga imion Skorczyński Komornik dnia 8 Marca 1821 r. rozpoczął, a d. 17 t. r. ukończył zaięcie Kamienicy w Krakowie Okręgu I. Gminie I. przy ulicy Grodzkiey pod L. 99 narożney, frontem przy ulicy Grodzkiey stoiącey, iednym bokiem w przycznicę ku wrotom w podworzu domu Rządowego Nrem 100 oznaczonego ciągnącey, a drugim z Kamienicą P. Franciszka Masłowskiego stykaiącey się, którey naiemnikami są: X. Salezy Kosiński Kanonik Kielecki, Teodor Jaworski, Konstancyia Dzikowska, Wincenty i Józefa Kownaccy, a to na satysfakcyią Summy kapitalney 350 dukatów w złocie ważnym Hollenderskim poiedyńczym z prowizyią pięć od sta z mocy obligu Urzędowego prz d Andrzeiem Markiewiczem, byłym Notaryuszem publicznym Departamentu Krakowskiego dnia 19 Grudnia 1812 przez Pawła Fantego Obywatela Krakowskiego Piwowara i Juliiannę z Niechayskich Małżonków w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 99 mieszkaiących, zeznanego na rzecz i osobę Stanisława Żukowskiego Obywatela Aptekarza w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey pod L. 549 zamieszkałego. Protokuł zaięcia teyże Kamienicy PP. Szymonowi Józefowi dwoyga imion Białeckiemu iako Wóytowi Gminy I. Aloyzemu Filipowiczowi iako Pisarzowi Sądu, Pokoiu Okręgu I. W. M. Krakowa dnia 14 Kwietnia 1821 r. prawnie wręczonym, Skowy Vol. III. Księgi zaięciów Aktów hipotecznych W. M. Krakowa i iego O-

kręgu na karcie 105 pod 19 dnia 18 Kwietnia 1821 r. a w Kancellaryi Pisarza Trybunału I. Inst: w Księdze II. zaięciów pod L. 68 na karcie 603 do k. 624 d. 28 Kwietnia 1821 r. wpisanym został. Sprzedarz tey Kamienicy popierać będzie P. Felix Słowiński O. P. D. Adwokat przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. — Licytacyia przedstanowcza nastąpiła dnia 21 Grudnia 1822, na którym terminie Kamienica powyższa P. Stanisławowi Zikowskiemu dla braku licytantów za 2/3 to iest 19,526 Złp. gr. 15 przysądzona została i termin do licytacyi stanowczey na dzień 7my Lutego 1823 r. wyznaczonym iest. Warunki licytacyi i zbior obiaśnień złożone są w Kancellaryi Pisarza Trybunału. — W Krakowie d. 21 Grudnia 1822 r.

Kuliczkowski, Pisarz.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, Stosownie do Art. 118 Kodexu Cywilnego, podaie ninieyszym do wiadomości powszechney. iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, Wyrokiem swoim z dnia 23 Czerwca 1820 r. na powództwo Anny Gertrudy Gerbisch w Mieście Krakowie zamieszkałey, wydanym nakazał wyszukiwanie nieprzytomnego iey brata Stanisława Gerbisch, iuż przeszło od lat 40ch żadney o sobie wiadomości niedaiącego, poleciwszy Sądowi Pokoiu Wolnego Miasta Krakowa Okręgu 1go dalsze dochodzenie nieprzytomności. — W Krakowie d. 9 Grudnia 1822.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr. S. A:

Prokurator przy Trybunale I. Instancyi Rzeczypospolitey Krakowskiey stosownie do Art: 171 Kod: Handl: Księgi III. podaie do wiadomości publiczney prośbę P. Ignacego Laskiewicza Kupca Krakowskiego, upadłego w handlu pod Firmą Franciszka Laskiewicza prowadzonego, o Rehabilitacyią do Sądu Appellacyynego wniesioną, z wezwaniem, ażeby każdy, któremu na tem zależy, w przeciągu czasu dwóchmiesięcznego, uwagi swe względnie żądania supplikanta, w porządku Art: 172 Kod: handlowego wskazanym, podał do Kancellaryi Trybunału. — W Krakowie d. 25 Listopada 1822 r.

Leon Chwalibogowski.

Zalassowski.

Kopiia Prośby do Sądu Appellacyynego podaney.

Wysoki Sądzie Appellacyyny! Nieszczęśliwe wypadki przywiodły handel niżey podpisanego do upadłości, a mianowicie klęski przez bankrutów Kupców, z którymi handel niżey podpisanego miał pieniężne związki, iako to w Tryieście, Ferraże, Lipsku, Brodach tudzież straty na papierach Rządu Austryiackiego codziennie kurs swóy mieniących. Powody te są udowodnione, Sądownie sprawdzone, przez Wierzycieli w Kwitach i Sądzi, przyznane, iak o tym Wyrok dnia 31 Grudnia 1819 r. przekonywa. W upadłości tey w moc polecenia Sądowego, sporządzonym został przez Kurratorów Billans handlu upadłego, wyszczególnieni tamże wierzyciele, przyieli proponowany im przez W. Mileskiego Akkord, Wyrokiem prawo-mocnym Trybunału I. Instancyi dnia 18 Stycznia 1820 r. zapadłym. Niżey podpisany za zdolnego do uzyskania rehabilitacyi uznanym został. Na rehabilitacyą te wszyscy Wierzyciele w Kwitach urzędownie zeznanych wyraźnie zezwolili. — Upadłość ta zakończyła się przez układ Sądownie zawarty i Wyrokami prawo-mocnemi zatwierdzony, skutkiem tego zatwierdzenia według Art: 90 Kod: handl: iest rehabilitacya decyzyią Sądu Szlacheckiego i Appelluiącego Lwowskiego dnia 24 Grudnia 1821 r. do L. 14,959. Niżey podpisany za wolnego od wszelkiey winy względem tey krydy uznanym iest. Zaspokoienia wszystkich Wierzycieli iakich urzędowy inwentarz massy teyże wykazuie, dowodzi niżey podpisany Kwitami według załączonego Summaryuszu złożenie. Kwity te dowodzą, iż wedle Sądownie zatwierdzonego Akkordu, Wierzyciele w zupełności są zaspokoieni, i żadney więcey nie maią do podpisanego pretensyi. Udowodniwszy przeto zaspokoienie Wierzycieli i swą niewinność niżey podpisany, tudzież zezwolenie Wierzycieli ważne na rehabilitacyą na zasadach prawa Art: 163 Kod: handl:, zanosi prośbę niżypodpisany do Wysokiego Sądu Appellacyynego, aby Onemuż rehabilitacyą Wyrokiem swyey udzielić raczył, w imieniu handlu pod firmą Franciszka Laskiewicza w Krakowie. Ignacy Laskiewicz,

Za zgodność z prośbą oryginalną podpisano Raubach, Sekret: Sądu Appel:

Za zgodność ninieyszego odpisu z Kopiią wierzytelną świadczę.

Zalassowski.